

CONCEPTVERSLAG VAN DE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE
HAARLEM OP VRIJDAG 21 JULI 2017 OM 17.00 UUR

Voorzitter: de heer J. Wienen
Griffier: mevrouw J. Spier
Wethouders: mevrouw J. Langenacker, mevrouw C.Y. Sikkema, de heer M. Snoek
en de heer J.K.N. van Spijk

Aanwezig zijn 35 leden: de heer M. Aynan (Fractie A), de heer A. Azannay (GroenLinks Haarlem), de heer J.M. Baaijens (Actiepartij), de heer R.H. Berkhout (GroenLinks Haarlem), de heer A.F. Bloem (SP), de heer J. Boer (VVD), de heer M.H. Brander (PvdA), de heer J.A.F. van der Bruggen (PvdA), mevrouw A. Dekker (D66), de heer G.B. van Driel (CDA), de heer M. El Aichi (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer F.H. Garretsen (SP), de heer M. de Groot (D66), de heer W. van Haga (VVD), de heer G. Hulster (Actiepartij), mevrouw M.D.A. Huysse (GroenLinks Haarlem), mevrouw J. van Ketel (SP), mevrouw S.K. Klazes (GroenLinks Haarlem), mevrouw F. de Leeuw (OPH), de heer B. van Leeuwen (D66), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw D. van Loenen (PvdA), de heer D. Mohr (OFM), mevrouw E. de Raadt (CDA), de heer A.P.D. van den Raadt (Trots), de heer M.J.A.E. Rijssenbeek (D66), de heer W.J. Rutten (VVD), mevrouw M.C.M. Schopman (PvdA), mevrouw H.A. van der Smagt (VVD), de heer F.N.G. Smit (OPH), mevrouw M.A. Sterenberg (VVD), de heer F.C. Visser (ChristenUnie), de heer J.J. Visser (CDA) en mevrouw L.C. Van Zetten (HartvoorHaarlem)

Afwezig: de heer J. Botter (wethouder), mevrouw F.G. Cannegieter (D66), de heer B. Gün (GroenLinks Haarlem), mevrouw S. Özoğul (SP), de heer P. Spijkerman (D66)

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De VOORZITTER: Dames en heren, heel hartelijk welkom weer hier in deze zaal voor een extra raadsvergadering naar aanleiding van de uitslag van het referendum over de modernisering van het parkeerbeleid en het raadsbesluit daaromtrent.

Ik open de vergadering en constateer dat een aantal raadsleden afwezig is: mevrouw Özoğul, mevrouw Cannegieter en de heer Spijkerman. Verder is wethouder Botter afwezig.

Mevrouw HUYSSSE: Voorzitter, de heer Gün is afwezig en de heer Azannay zal iets later komen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Hiermee hebben we een compleet beeld van de aan- en afwezigen van vandaag.

De agenda vandaag is heel beknopt, want het gaat vandaag om het debat over de duiding van de uitslag van het referendum van 19 juli 2017. Wij zijn het erover eens dat we het alleen daarover gaan hebben. Dat is hiermee vastgesteld.

2. BEVINDINGEN VAN DE COMMISSIE VOOR CONTROLE PROCES-VERBAAL REFERENDUM

De VOORZITTER: Gisteren is de commissie voor controle proces-verbaal referendum ingesteld en deze heeft de uitslag van het referendum en met name het proces-verbaal nader bestudeerd. De commissie rapporteert aan de raad hierover. Het woord is aan de heer Van Driel.

De heer VAN DRIEL: Dank u, voorzitter. De commissie heeft het proces-verbaal tot vaststelling van de uitslag van het referendum op 19 juli 2017, dat is gehouden te Haarlem, op vrijdag 21 juli 2017 ontvangen. De commissie heeft haar controlerende werkzaamheden verricht en rapporteert de raad dat zij genoemde bescheiden heeft onderzocht en in orde heeft bevonden. Er is gebleken dat bij de stemopneming zich geen onregelmatigheden of ernstige vermoedens daarvan hebben voorgedaan die van invloed zouden kunnen zijn geweest op de uitslag. Het rapport is door mijzelf, de heer Rijssenbeek en mevrouw Van der Smagt ondertekend op vrijdag 21 juli 2017.

De VOORZITTER: Dank u wel voor de uitgevoerde werkzaamheden. Wij hebben van de commissie gehoord dat zij kan instemmen met het proces-verbaal van het referendum. De raad wordt voorgesteld om dat in ieder geval te accepteren. Vervolgens is het aan de raad welke conclusies te verbinden zijn aan deze uitslag van het referendum. De uitslag van het referendum plus de verordening, zoals die door de raad is vastgesteld, maken dat de eerste eenvoudige conclusie is dat de opkomst die nodig is om het referendum geldig te maken, niet is gehaald. Dit betekent dat met het plaatshebben van deze vergadering het besluit van de raad van 15 december 2016, dat van rechtswege geschorst is vanwege het referendum, herleeft. Zonder nader besluit zal het college overgaan tot uitvoering van dat raadsbesluit. De raad kan het hierbij laten, maar de raad kan ook zeggen dat dit onderwerp te belangrijk is om het zomaar te laten passeren en dat erover gesproken moet worden. Dit kan betekenen dat de raad of tot de conclusie komt dat het zijn besluit expliciet wil herbevestigen of dat het zijn besluit wil herroepen. Een van deze conclusies zal het slot van dit debat moeten zijn.

3. DEBAT OVER DE DUIDING VAN DE UITSLAG VAN HET REFERENDUM VAN 19 JULI 2017

De VOORZITTER: Ik wil iedereen in de gelegenheid stellen om een bijdrage te leveren aan de discussie over dit onderwerp. Wie willen hierover het woord voeren? De heer De Groot meldt zich als eerste, dus u bijt de spits af.

De heer DE GROOT: Dank u, voorzitter. Zoals u wellicht ondertussen van mij gewend bent, wil ik beginnen met het bedanken van een aantal bij dit proces betrokken partijen. Ik begin met iedereen die afgelopen woensdag de stembureaus bemand heeft. Het is fijn dat mensen daar de tijd en moeite voor genomen hebben. Ik wil ook graag de referendumcommissie bedanken voor het uitstekende en secure werk hierbij. Daarnaast wil ik alle ambtenaren bedanken voor de voorbereidingen die zij mede getroffen hebben. Uiteraard wil ik de ruim 23.000 Haarlemmers bedanken die afgelopen woensdag hun gang naar de stembus gevonden hebben.

Een opkomst van 18,5% klinkt laag. Vertaald naar stemmen, zijn er afgelopen woensdag ruim 23.000 mensen naar de stembus gegaan om in ruime meerderheid tegen het raadsbesluit te stemmen. Wij willen graag in gesprek met deze groep mensen, want de termen “geldig” en “ongeldig” zeggen ons niet zo veel en ze doen de stemmers tekort. Het zou zonde zijn om dit referendum in de prullenbak te gooien. Dat zou ook niet goed zijn voor het soms al fragiele vertrouwen in onze politiek. De uitslag verbaast ons in die zin niet. Tussen negentien maatregelen zit er altijd wel een waar men tegen kan zijn. Het is belangrijk om te kunnen benoemen en achterhalen waar mensen tegenaan lopen en waar we bij de uitrol van de maatregelen rekening mee kunnen houden. Ik wil daar zelf een aantal dingen voor doen. Het eerste is dat ik de komende tijd de ruimte wil nemen om te onderzoeken waar precies er gestemd is, hoeveel er gestemd is en wat er gestemd is. De

informatie daarover hebben wij vandaag van de griffie ontvangen. Juist op wijkniveau zijn die uitslagen zeer waardevol.

Ten tweede heb ik de komende tijd al enkele afspraken staan met mensen die tegengestemd hebben en mij hebben benaderd om uitleg te geven wat het raadsbesluit voor hun wijk betekent. Ik heb de luxe dat ik nog niet met vakantie ga de komende weken, dus ik heb tijd voor deze afspraken.

Als laatste wil ik ook mijn collega's en expliciet deze raad uitnodigen om in gesprek te blijven over hoe we deze negentien maatregelen in de stad laten landen.

Wij hebben het vanmiddag over een raadsbesluit dat op 15 december 2016 door 29 van de 39 mensen in deze zaal is aangenomen. Wij zijn ervan overtuigd dat dit raadsbesluit en deze maatregelen een stap in de goede richting zijn; een stap naar moderner beleid, een stap naar een leefbaardere stad. De uitslag van dit referendum is wat ons betreft onvoldoende om dit besluit te heroverwegen. Wij verzoeken het college zonder expliciet besluit vanavond om door te gaan met de uitvoering van deze maatregelen.

De VOORZITTER: Er is een interruptie van de heer Visser.

De heer VISSER (CU): Ik hoorde u iets interessants zeggen. U wilt in gesprek met de wijken en een analyse van de wijken maken. Heeft u al gezien wat de opkomst was in de wijken rond het centrum, de C-wijken? Wat is daarvan uw conclusie?

De heer DE GROOT: Ik ben nog niet in de cijfers gedoken, zoals ik dat graag zou willen, want ik moest vandaag gewoon werken. Het lukt mij niet om dat nu te doen. Juist daarom heb ik aangegeven dat ik daarvoor de komende weken de tijd wil nemen.

De heer VISSER (CU): Ik kan u helpen, want ik heb gelukkig een schaduwraadslid dat even wat rekenwerk heeft gedaan. De opkomst in die wijken was 33%.

De heer DE GROOT: Dank u. Dan lijkt het me goed om ook naar die wijken te kijken en specifiek met een aantal Haarlemmers uit die wijken in gesprek te gaan.

De VOORZITTER: De heer Mohr.

De heer MOHR: Voorzitter, dank u wel. Het is natuurlijk heel sympathiek van D66 dat zij met haar kiezers en met de mensen die niet op D66 hebben gestemd in gesprek wil gaan. Wat echter, is de boodschap aan die mensen? U zegt "wij herbevestigen het besluit" en dan is er niet veel ruimte meer. Desondanks wilt u in gesprek gaan met deze mensen. Wat is uw boodschap aan deze mensen, die afgelopen woensdag "nee" hebben gezegd tegen de plannen van deze wethouder?

De heer DE GROOT: Die boodschap is tweeledig, mijnheer Mohr. Ten eerste merk ik in de reacties die ik nu per telefoon en e-mail krijg dat mensen vooral heel graag willen uitleggen wat de maatregelen voor hen betekenen. Die uitleg wil ik graag horen. Ten tweede hebben wij een referendum gehouden over negentien maatregelen. Wij hebben wel een idee waarmee mensen het wel en niet eens zijn, maar ik wil die informatie graag direct ophalen bij de mensen die mij benaderd hebben.

De heer MOHR: U haalt dus geluiden op uit de samenleving. Wat doet u er vervolgens mee?

De heer DE GROOT: Zoals ook op 15 december 2016 al is aangegeven, is dit besluit wat mij betreft een mooie eerste stap. Wij zullen echter de komende jaren de vinger aan de pols moeten houden om te zien hoe deze maatregelen gaan uitpakken in Haarlem en welke maatregelen bijsturing nodig hebben. Juist de informatie hierover zou ik graag willen ophalen.

De heer MOHR: Ik heb nog een laatste vraag aan D66. Een grote meerderheid van de mensen die hun stem hebben uitgebracht, zegt tegen de parkeerplannen te zijn. Past het dan juist D66 niet om vandaag te zeggen: wij tonen leiderschap, trekken een streep en trekken onze steun voor het plan in?

De heer DE GROOT: Nee, mijnheer Mohr, dat doen wij vanmiddag niet. Wij hebben het referendum gebaseerd op een referendumverordening. Ik verzoek de burgemeester om deze verordening te agenderen voor de commissie Bestuur zodat er verder over gesproken kan worden.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk verder. Wie wenst over dit onderwerp het woord te voeren? De heer Fritz.

De heer FRITZ: Dank u wel, voorzitter. Net als D66 begin ik met een woord van dank aan alle mensen die het referendum mogelijk hebben gemaakt: leden van de stembureaus, stemmentellers, de referendumcommissie, medewerkers van de gemeente die hard hebben gewerkt om dit referendum tot een succes te maken. Ze hebben het misschien niet altijd even druk gehad tijdens deze dag, maar dat zegt niets over de inzet en het werk dat is verzet. Daarvoor namens mijn fractie hartelijk dank!

Net als D66 wil ik ook de mensen die naar de stembus zijn gekomen, danken. Wij zullen ook hun signaal meenemen in onze overwegingen over dit besluit. Ik kan u vast verklappen dat ook de PvdA het besluit staande wil houden. Ik ga er nog enkele dingen meer over zeggen.

Wij kunnen niet anders dan concluderen dat de verkiezingsstunt van de VVD, het referendum, een fiasco is geworden. De Haarlemmers zijn er niet ingetrapt en zijn massaal thuisgebleven.

De VOORZITTER: De heer Boer.

De heer BOER: Mijnheer Fritz, wat bedoelt u met “VVD-verkiezingsstunt”? Laat ik duidelijk zijn: u diskwalificeert hier ruim 23.000 kiezers. Als dat straks allemaal VVD-kiezers zijn, juich ik deze stunt toe. U zet nu echt 23.000 mensen weg als de “VVD-verkiezingsstunt”. Ik vind dat minachting van die 23.000 kiezers.

De heer FRITZ: Voorzitter, niets is minder waar. Deze kiezers hebben ons volledige respect. Ik heb vorige keer al gezegd, toen wij over dit referendum spraken – de Partij van de Arbeid heeft daar overigens mee ingestemd, laat dat duidelijk zijn – dat wij dit een stunt van de VVD vinden. Wij vinden dat nog steeds. Wij kunnen niet anders dan constateren – we kunnen dat zelfs objectief vaststellen – dat die stunt een fiasco is geworden.

De heer BOER: Ik heb daar een heel andere kijk op. Ik zie een PvdA-plan dat totaal is weggestemd door 20.000 mensen. Ik mag hopen dat die 20.000 mensen, als u straks bij de komende verkiezingen bent weggevaagd, inderdaad gaan nadenken over wie ze willen dat hier aan de touwtjes trekt. Dat u ze wegzet als “verkiezingsstunt” zie ik als reactie van een partij die compleet is weggestemd.

De heer FRITZ: Nogmaals, mijnheer Boer, dat doe ik niet. Ik wil erop wijzen dat 105.000 Haarlemmers die kiesgerechtigd waren, thuis zijn gebleven. U zult ook de sociale media hebben gevolgd en u zult ook de discussie hebben gevolgd waarom ze dat hebben gedaan. Velen hebben dat gezegd, sommigen zijn zelfs naar de rechter gestapt om dit referendum tegen te houden. Er zijn diverse redenen genoemd, bijvoorbeeld dat het geen geschikt onderwerp is voor een referendum vanwege het pakket van negentien maatregelen of dat het niet belangrijk genoeg is. Die 105.000 Haarlemmers, die u kennelijk minder belangrijk vindt, zullen ook in onze afweging meetellen.

De VOORZITTER: Er zijn meer mensen die u willen interromperen. De heer Mohr gaf het zojuist aan.

De heer MOHR: Ja, omdat ik nu pas ben bijgekomen van de woorden van de heer Fritz. Hoe haalt u het in uw hoofd, mijnheer Fritz, om 23.000 Haarlemmers, waaronder mijn vrouw, mijn buurvrouw en mijn overbuurman, ervan te beschuldigen stemvee te zijn voor de VVD? Ik begrijp steeds beter waarom uw achterban u tijdens de landelijke verkiezingen zo in de steek heeft gelaten: een aanmatigende en badinerende toon richting de samenleving. Ik besloot mijn inbreng de vorige keer met een middelvinger, maar dit is een middelvinger in het kwadraat.

De heer FRITZ: De heer Mohr laat opnieuw zien dat hij niet echt goed naar mij heeft geluisterd. Ik heb het niet gehad over “stemvee”, ik heb gezegd dat het een verkiezingsstunt van de VVD was om dit referendum te houden. Toen we het referendum vaststelden, stond ik daarachter en dat doe ik vandaag nog. Ik heb geconstateerd – dat is een objectieve vaststelling – dat dit een fiasco is geworden.

De heer VAN DEN RAADT: Voorzitter, ik heb ook wat moeite met het begrip “verkiezingsstunt van de VVD”. Als u toch bagger gaat gooien, gooit u dan ook deel van de bagger over Trots Haarlem, want die kwam als eerste met het idee om hierover een referendum te organiseren en heeft zelfs meebetaald aan de site zodat iedereen digitaal een handtekening kon inleveren. Gooit u dus ook een beetje bagger over Trots Haarlem, dat kunnen wij wel hebben.

De heer FRITZ: Als u een deel van die eer wilt, dan gun ik u die van harte.

De VOORZITTER: Er is een interruptie van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik heb ook een vraag voor de heer Fritz. Is dit nu populisme geweest? Bent u er daarom zo fel op?

De heer FRITZ: Ik heb de vraag niet goed verstaan?

Mevrouw VAN ZETTEN: U reageert vrij fel op degenen die hebben gestemd. Vindt u het geen ordinair populisme hoe dit referendum is gebruikt? Of misbruikt, wellicht?

De heer FRITZ: Ik heb geen kritiek op mensen die zijn gaan stemmen. Ik blijf dat maar herhalen. Ik heb wel kritiek gehad op het initiatief van het referendum.

Mevrouw VAN ZETTEN: Mag ik het dan nog iets duidelijker maken? Vindt u de VVD populistisch? U verwijt de VVD iets en vindt ze eigenlijk ordinaire populistten. Ik zie mevrouw Van Loenen knikken. Dit is toch eigenlijk waarover het gaat?

De heer FRITZ: Ik heb geen behoefte om kwalificaties te geven. Ik wil alleen duidelijk maken dat wij het destijds een verkiezingsstunt vonden en dat wij dat nu nog vinden. Verder kunnen we objectief constateren dat het een fiasco is geworden.

De VOORZITTER: De heer Boer heeft al geïnterrupteerd, maar u wilt het nog een keer doen?

De heer BOER: Jazeker. Wat de heer Fritz zegt, klopt feitelijk ook niet. Er zijn twee Haarlemmers die dit referendum hebben ingediend, beiden geen VVD'er, en er zijn 12.000 mensen die het referendumverzoek hebben ondertekend. Dit zijn geen 12.000 VVD'ers. Ik vind het minachtend naar de mensen die hebben gestemd. De heer Fritz zet het referendum hier neer als een populistisch verkiezingsstuntje en heeft geen respect voor de Haarlemmers.

De heer FRITZ: Niets is minder waar. Ik heb in het vorige debat ook al gezegd: als je de ondersteuningsverklaring digitaal aanleverde, kreeg je van de heer Boer een e-mail met daarin de hartelijke dank voor de ondersteuning. Laten we de mensen niet voor de gek houden, dit was een VVD-referendum.

Het is ook best wel een duur grapje geworden. Dat is niet per se erg, want democratie kost geld. Wij waren voor de referendumverordening en hebben daarom het referendum mede mogelijk gemaakt door voor te stemmen. Ik moet wel constateren dat dit referendum ons tonnen heeft gekost.

Laten we nu snel de parkeermaatregelen gaan invoeren. Wat mij betreft, kunnen we daarover aan het einde van de vergadering een expliciet besluit nemen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ik vind dat dit soort burgerparticipatie wel wat mag kosten. U blijktbaar niet. Wat is dat nou voor houding, dat het te duur is geweest?!

De heer FRITZ: U bent vandaag niet erg goed in luisteren, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: U begint gelijk te vertellen dat het een heel duur grapje is en dat we het geld beter aan andere zaken kunnen uitgeven.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Zetten, u hebt uw vraag gesteld en de heer Fritz is nog niet begonnen aan het antwoord. Na zijn antwoord, krijgt u weer de gelegenheid om te reageren. De heer Fritz.

De heer FRITZ: Het is een duur grapje geworden. Dat is niet erg, heb ik er meteen achteraan gezegd, want democratie kost nou eenmaal geld.

De heer MOHR: Voorzitter, ik maak bezwaar tegen twee dingen. Ten eerste tegen de kwalificatie van 23.000 Haarlemmers door de heer Fritz. Ten tweede tegen de kwalificatie van het referendum als "grapje". Dat kan niet! Dit is een serieus, democratisch participatie-instrument mijnheer Fritz.

De heer FRITZ: Het is een duur grapje, mijnheer Mohr, en u weet best wat ik daarmee bedoel.

De heer MOHR: Nee, als u het heeft over het referendum, bedoelt u het referendum en ik neem afstand van die woorden. Het referendum is geen grapje! Nu niet, morgen niet en nooit niet!

De heer FRITZ: Voorzitter, als de heer Mohr vanavond afstand blijft nemen van woorden die ik niet heb gezegd, vind ik dat prima.

De heer MOHR: Kunnen we vaststellen dat de heer Fritz het woord “grapje” in de mond heeft genomen in relatie tot het referendum?

De heer FRITZ: Ik heb inderdaad de bekende uitdrukking “een duur grapje” gebruikt. Als u daar afstand van wilt nemen, constateren we dat nu samen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Voorzitter, volgens mij was ik nog in debat met de heer Fritz. Het ging mij ook om het dure grapje. Ik wil graag van de heer Fritz horen wat een referendum dan wel mag kosten. Welke vraag is wel goed om ons geld aan te besteden? Daarom kom ik ook uit op populistten. Het is blijkbaar niet de goede vraag geweest en het heeft te veel geld gekost omdat het eigenlijk het verkeerde onderwerp is. Mag ik dat zo samenvatten, mijnheer Fritz?

De heer FRITZ: Ik denk dat we nu aan een relevant en tevens laatste punt van mijn inbreng toekomen. De PvdA wil graag de komende tijd de referendumverordening kritisch tegen het licht houden. Ik denk dat zowel voor- als tegenstanders van dit referendum elkaar daarin kunnen vinden. Ik heb zowel van felle voorstanders als van felle tegenstanders gehoord dat de referendumverordening eigenlijk niet voldoet. De verordening is op punten intern tegenstrijdig, onduidelijk en laat zien wat de gevolgen ervan zijn. Vandaag gaat de strijd vooral over wat je van het referendum vindt, dat begrijp ik goed. Ik heb ervoor gekozen om een heel duidelijk standpunt in te nemen. Volgens mij kunnen we elkaar na de zomer ook vinden in het voornemen om de referendumverordening kritisch tegen het licht te houden. Wij zullen daar actief aan meedoen en roepen het college op om hiervoor een voorzet te doen. Na de evaluatie of een andere vorm van onderzoek, kunnen we het politieke debat erover voeren.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: U vraagt het college nu ook om iets, dat is ook niet helemaal gratis en gaat dus geld kosten. Na vijftien jaar hebben we eindelijk een referendum. De uitslag bevalt u op een of andere manier niet, het heeft in ieder geval te veel geld gekost. Vervolgens is het voorstel om de verordening weer aan te passen. U propageert hier al enkele jaren dat mensen meer inspraak moeten hebben en dat we het allemaal samen moeten doen. We moeten hier mensen aanwijzen via loting en dan mogen ze over één, door u bepaald, onderwerp iets zeggen. Nu hebben 12.000 mensen opgeroepen om een referendum te organiseren over het parkeerprobleem en is het opeens niet goed. Vervolgens gaat u het college vragen om geld te steken in een nieuw beleidsvoornemen: meer bureaucratie om weg te breien wat u zelf heeft veroorzaakt.

De heer FRITZ: Met dat laatste heeft u gelijk, mevrouw Van Zetten. Mijn fractie heeft indertijd voor de verordening gestemd en achteraf gezien, met de kennis van nu, is dat geen goede verordening geweest. Dat hebben wij dus inderdaad zelf veroorzaakt, want onze fractie was er destijds voor. Mijn tweede punt is dat ik heb geconstateerd, ook na gesprekken met felle voorstanders van dit referendum, dat de verordening niet voldoet. Wij moeten er dan dus nader naar kijken. Het zou best kunnen – de heer Mohr zal nu wel weer boos worden – dat ook dat best wel een duur grapje wordt, maar wat mij betreft gaan we dit doen.

Mevrouw VAN ZETTEN: Nu raak ik toch een beetje geïrriteerd. Wij hebben die hele verordening vastgesteld en we hebben een onafhankelijke referendumcommissie gehad die ons advies heeft gegeven. Het belangrijkste advies was om het referendum niet vlak voor de zomer te organiseren, maar in oktober of tegelijkertijd met de verkiezingen. Daarmee was overigens ook veel geld bespaard, laat ik dat ook maar even op tafel leggen. Het was tegen het advies van de commissie in en nu wilt u de verordening veranderen omdat het allemaal niet zo goed is gelopen. In principe waren de dingen best goed geregeld, maar als u vervolgens niet luistert, wordt het nooit beter in de stad.

De VOORZITTER: De heer Fritz.

De heer FRITZ: Volgens mij heb ik gezegd wat ik wilde zeggen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Huysse.

Mevrouw HUYSSSE: Dank u, voorzitter. Uiteraard is GroenLinks ook heel erkentelijk aan de mensen die zich hebben ingezet om dit referendum voor elkaar te krijgen. Wij zijn ook blij dat de kiezers uit de stad hun stem hebben laten horen. Wij denken dat we recht hebben gedaan aan het verzoek dat door twee Haarlemmers is gedaan. Het is duidelijk dat de VVD eerder al had geroepen dat er een referendum zou moeten komen. Twee Haarlemmers hebben zich beschikbaar gesteld om dit feitelijk aan te vragen. GroenLinks vindt wel dat het een complexe vraag is geweest waarop geen eenduidig antwoord mogelijk is omdat er een diversiteit aan maatregelen is voorgelegd. Wat dat betreft, wil GroenLinks zeker ernstig nadenken over hoe je met zo'n referendum moet omgaan. De heer De Groot zei het al: als er negentien maatregelen worden voorgesteld, is er altijd wel eentje bij waar iemand niet gelukkig mee is. Wij moeten er nog eens goed naar kijken of dit wel de goede insteek is. GroenLinks zal het besluit niet intrekken en vraagt de wethouder om na vanavond voortvarend aan de slag te gaan om de maatregelen door te voeren zoals ze zijn gepland. Wij verwachten wel dat we de komende tijd goed de vinger aan de pols moeten houden om te zien of de maatregelen de effecten geven die ermee bedoeld zijn zodat we eventueel kunnen bijsturen of bijschaven. Er zijn immers in december ook moties en amendementen ingediend die nog niet zijn uitgewerkt en vormgegeven. Wij verwachten dat daarmee ook nog winst kan worden behaald.

De VOORZITTER: De heer Visser heeft een interruptie.

De heer VISSER (CU): U heeft het over “vinger aan de pols houden” en “bijschaven”. Vindt u dat er ook bijgeschaafd mag worden voordat de maatregelen worden ingevoerd?

Mevrouw HUYSSSE: Dat vinden wij geen goed idee omdat er allerlei zaken liggen die om bijschaving vragen. Als er zaken zijn, die vooraf nog niet bedacht zijn, kunnen die mogelijk wel daarna worden meegenomen. Deze zullen mogelijk in dezelfde lijn zitten van de aanpassingen die we nu al hebben bedacht.

De VOORZITTER: De heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Ik vind het interessant dat u zegt dat er al heel veel plannen liggen die bijschaving nodig hebben, want dat betekent dat deze plannen eigenlijk niet goed genoeg zijn. Ik ging eerst van het goede uit, want u zei dat er nog veel kan worden bijgeschaafd. Dit kan ook betekenen dat als straks blijkt dat die een miljoen euro niet binnenkomt, u bijvoorbeeld de tarieven gaat verdubbelen.

Mevrouw HUYSSSE: Dat zijn “wat als”-dingen waar we nu niets aan hebben. We zullen dat zien als we ermee aan de slag zijn. Ik twijfel er niet aan dat de komende jaren er nog realistisch naar gekeken moet worden. Voor nu is het een verbetering en modernisering van de situatie ten opzichte van wat we hadden. Wij zijn er voor om daarmee de zaken in Haarlem te verbeteren. Daarnaast deel ik de mening van de PvdA dat de verordening tegen het licht gehouden moet worden, want we ontdekken dat er tekortkomingen in zitten en dat verbeteringen mogelijk zijn. Er zijn ook andere voorbeelden beschikbaar in het land die dit hebben laten zien. Voor vanavond zeggen wij: wethouder, ga aan de slag met het raadsbesluit van 15 december 2016, inclusief de amendementen en moties, en wij horen graag te zijner tijd de vorderingen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van Driel. Ik begrijp dat er eerst nog een interruptie is. De heer Van den Raadt?

De heer VAN DEN RAADT: Dat klopt, voorzitter. Een van de kernpunten van het parkeerplan is het binnenhalen van die één miljoen. Als die maatregel niet goed uitpakt en dat miljoen wordt niet binnengehaald, wilt u die maatregel dan gaan bijschaven, ja of nee?

Mevrouw HUYSSSE: Daar kan ik nu niets over zeggen. Het moet zich eerst bewijzen. We gaan eerst aan de slag en kunnen daarna kijken wat er gebeurt.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan nu de heer Van Driel.

De heer VAN DRIEL: Nogmaals dank voor het woord, voorzitter. Hoewel wij 128.592 uitnodigingen hadden verstuurd voor het feest van de directe democratie op woensdag, kwam slechts een fractie daarvan opdagen. De VVD had zelfs voor bitterballen gezorgd, maar het mocht niet baten. Het CDA had al voorzien dat het geen knalfuif zou worden, dus had al zo veel mogelijk mensen geadviseerd om niet te komen, met succes. Uiteindelijk stemde 15,4% van de stemgerechtigden tegen het raadsbesluit. Een klein percentage, maar je vraagt je toch af wie dat zijn. Toen ik de absolute aantallen bekeek, zag ik het opeens. 19.807 mensen stemden tegen. Dat zijn evenveel stemmen als de stemmen voor de VVD, de SP, OPHaarlem en Trots Haarlem bij de gemeenteraadsverkiezingen bij elkaar opgeteld. Is het toeval of niet? Het maakt niet uit. Het referendum is ongeldig, want de opkomst ligt met 18% ver onder de benodigde 30% en daarmee is het referendum niet representatief. Het college kan starten met de uitvoering van het raadsbesluit.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Ik begin maar met mijn periode, want anders blijf ik interrumpen. Dank aan het CDA dat het de complimenten geeft dat de achterban van genoemde partijen zeer trouw en loyaal zijn, als dit is wat de heer Van Driel suggereert. Ik denk dat het bij de PvdA de volgende keer iets anders gaat.

Er wordt vaak gezegd dat het toch weinig mensen zijn die zijn komen stemmen. Waar ligt dat aan? We kunnen misschien volgende week een referendum houden dat vooral gericht is op de bezitters van helikopters. We kunnen vervolgens zeggen dat er weinig mensen zijn komen opdagen. Misschien heeft niet iedereen een helikopter? Misschien heeft niet iedereen in Haarlem een auto en zijn mensen zonder auto niet gemotiveerd om te gaan stemmen? Het is best logisch dat niet iedereen is komen opdagen. Misschien zijn wel alleen autobezitters komen opdagen?

Een andere overweging die ik wil meegeven, bedacht ik toen ik zojuist kwam binnenlopen. We houden een referendum en hier in het beraad zeggen wij altijd dat wij zo goed weten

wat het volk wil, omdat wij door hen gekozen zijn. Wij doen alles precies zoals het moet en iedereen is het daarmee eens. Als wij die instelling hebben, zouden we voor een volgend referendum moeten afspreken dat er een opkomstpercentage moet zijn van 30% van mensen die vóór het plan zijn. Je moet komen om aan te tonen dat wij inderdaad het volk vertegenwoordigen. Het aantal mensen dat hier komt, moet minstens 30% zijn en daarvan moet minstens de meerderheid voor zijn. Het zou interessant zijn om te zien of er dan wel voldoende mensen komen. Ik denk het overigens niet.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk even verder. De heer Smit. Oh, u wilt graag de heer Boer eerst het woord geven? Dat siert u. De heer Boer.

De heer BOER: Dank u wel, voorzitter. De VVD wil allereerst alle Haarlemmers bedanken die hebben gestemd tijdens het referendum over de nieuwe parkeerplannen. Speciale dank willen wij uitspreken naar de indieners van het referendum, de heren Ton van der Voort en Paul Vonk. Daarnaast speciale dank aan die duizenden Haarlemmers die het referendum mogelijk hebben gemaakt door langs deuren te gaan en flyers uit te delen. Ik vond het inspirerend en indrukwekkend om mee te maken. Helaas is het opkomstpercentage van 30% niet gehaald. Echter, de Haarlemmers die wel zijn gegaan, hebben met een indrukwekkende meerderheid van 84% van de stemmen duidelijk gemaakt dat ze tegen de plannen zijn. 84%, dat zijn bijna 20.000 Haarlemmers, heeft aangegeven tegen de plannen te zijn. Dat is een groot succes. Behalve een groot succes, is het ook een duidelijk signaal naar het college en deze coalitie. Men moet zich daarvan bewust zijn. Als ik de fractievoorzitter van de PvdA, de heer Fritz, zich hoor gedragen als een klein kind, van wie de mensen hebben gezegd dat ze zijn speeltje niet mooi vinden en die het te duur vindt, denk ik: mijnheer Fritz heeft het weer niet begrepen. Hij zet die duizenden Haarlemmers weg als stemvee van de VVD, als een verkiezingsstunt. Dat is inderdaad, zoals de heer Mohr zei, een middelvinger naar die 23.000 kiezers. Ik vind dat jammer, maar dat is blijkbaar hoe de heer Fritz en de Partij van de Arbeid erin staan.

De VOORZITTER: De heer Fritz wil interrumpen.

De heer FRITZ: Ik ga niet de discussie aan over wat ik heb gezegd en wat u ervan maakt. Ik ben nieuwsgierig hoe de VVD dan de 105.000 Haarlemmers duidt, die heel bewust zijn thuisgebleven.

De heer BOER: Ik hoor de Partij van de Arbeid en de heer Fritz zich weer gedragen als een klein kind: boehoehoe, 105.000, boehoehoe.

Gelach in de zaal.

Vond u het leuk? Ik wil het nog wel een keertje doen. Boehoehoe, boehoehoe, dat is de heer Fritz op dit moment. Ik vind dat treurig en geen recht doen aan het referendum en aan de tienduizenden kiezers die wel zijn gaan stemmen. Mijnheer Fritz, dat is uw verhaal. Mijn verhaal is dat de VVD zich blijft inzetten voor parkeerplannen die wél zorgen voor minder auto's op de straat en voor een duurzaam, bereikbaar en leefbaar Haarlem. Dat beloven wij u.

De heer FRITZ: Dat laatste lijkt me geen verrassing. Ik kom nog even terug op die 105.000 Haarlemmers die zijn weggebleven. Een deel daarvan komt ongetwijfeld nooit opdagen, dat wil ik u zo meegeven. Een behoorlijk deel daarvan, echter, heeft laten weten waarom ze niet zijn gekomen. Dat hebben zij gedaan via de sociale media en via enkele rechtszaken

die zijn aangespannen. Ze zijn en waren het niet eens met dit referendum. Wat doet de VVD met al die 105.000 Haarlemmers die niet zijn komen opdagen? U kunt dat toch niet enkel wegzetten door te zeggen dat ik daar boehoe hoe over doe?

De heer BOER: Ik zet ú weg als boehoe hoe, niet die 105.000 mensen.

De heer FRITZ: Dit wordt leuk!

De VOORZITTER: De heer De Groot.

De heer DE GROOT: Ik heb nog een vraag voor de VVD. Ik heb net het college verzocht om in de commissie Bestuur de referendumverordening opnieuw bespreekbaar te maken. Gezien uw enthousiasme over dit referendum ben ik benieuwd of u voornemens bent deze wel te steunen.

De heer BOER: Ik vind het een uitstekend idee om de verordening nog eens beter te bekijken. U weet zelf dat de bezwaren tegen het indienen van een subsidieverzoek over een week worden behandeld. Dat lijkt me geen correcte gang van zaken. Als de subsidie nu wel wordt toegekend aan de indieners, hebben ze er niets meer aan. De burgemeester stelt voor dat deze mensen 10.000 euro voorschieten in de hoop dat ze het geld alsnog krijgen. Zo werkt het niet in de werkelijkheid. Dat voorstel van u is een prima voorstel en wij zullen dat zeker steunen.

De heer DE GROOT: Dat klinkt prachtig, maar als wij inhoudelijk gaan praten over die verordening, vindt u dat er inhoudelijk dingen mis aan zijn. Gaat u oplossingsgericht meepraten, er feedback op geven en meewerken aan een referendumverordening die u wel kunt steunen?

De heer BOER: Zeker.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Smit.

De heer SMIT: Dank u, voorzitter. De heer De Groot heeft het over het fragiele vertrouwen in de politiek. Vervolgens wil hij als missionaris, weliswaar zonder kralen en spiegeltjes, de boodschap gaan uitdragen. Mijnheer De Groot, het lijkt mij dat het vertrouwen in D66 fragiel is.

Het had de heer Fritz gesierd als hij met meer waardering over de indieners en stemmers van het referendum had gesproken. Ik constateer dat als je 16- en 17-jarigen laat meestemmen, dat het gedeelte van de stemmers is dat het minste stemt en het meest op vakantie is. Het staat echter zo modern als je ze mee laat stemmen. Het is ook wel handig, want daarmee haal je de 30% waarschijnlijk niet.

Mevrouw Huysse, u heeft de kwaliteit om zo vaag te zijn dat u heel moeilijk kan worden aangesproken op wat u zegt.

De VOORZITTER: Mevrouw Van Zetten heeft een interruptie.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, ik heb een vraag. Met die 16- en 17-jarigen erbij is het inderdaad steeds moeilijker om de opkomstdrempel te halen, want zij gaan niet direct stemmen. Als we dan toch over de verordening gaan praten, gaat u dan voorstellen om die leeftijdsgroepen eruit te halen zodat de volgende keer misschien een groter succes kan worden geboekt?

De heer SMIT: Nee, dat ga ik niet doen. Je zou wellicht kunnen denken, omdat het goed is om 16- en 17-jarigen met de politiek in aanraking te brengen, om het percentage iets te verlagen. Je kunt je ook afvragen wat een juist percentage is. Mijn buurman zegt terecht dat er geen 128.000 Haarlemmers met een auto zijn.

De heer Van Driel, ik ken u al heel lang en u bent zeer deskundig, maar u bent niet op uw sterkst als u grapjes maakt.

Mevrouw HUYSSSE: Ik werd net aangesproken op vaagheid. Als u iets niet heeft begrepen, kunt u natuurlijk altijd om verduidelijking vragen. Wat is u niet duidelijk geweest?

De heer SMIT: Dat is mij niet duidelijk!

Mevrouw HUYSSSE: Dat is heel duidelijk, mijnheer Smit, daarmee bent u ook niet heel duidelijk.

De heer SMIT: Dan hebben wij wederzijds gewoon een communicatieprobleem. Dit college zal naar ik verwacht volgend jaar – ik maak nu een grapje hoor, ik badineer graag – wel de schade voelen, want ik heb veel Haarlemmers gesproken die iets zeggen in de trant van: Ja, ik heb het blad gelezen; er staat in dat het alleen maar raadgevend is. Ik ken deze coalitie wel, dus laat maar zitten. Met alle hulde aan de indieners, wil ik gezegd hebben dat de voorstanders ook klachten hadden. We hebben dit gehoord in de Pletterij. Zij constateerden dat er in feite op 15 december een aantal aanpassingen is gepleegd, maar dat er nog steeds het uitdij-effect vanuit het centrum – er zijn nog steeds te weinig aanvullende parkeerplaatsen voor centrum en kerncentrum gegeven – naar buiten zal optreden. Als je dan naar maatregel 10 kijkt, zie je dat de ambitie er ligt om het vignetplaatje over heel Haarlem uit te rollen, behalve de wijken ten westen van de Randweg. Modernisering parkeerbeleid blijft in hoge mate modernisering van parkeerinkomsten. Toen ik vroeg of er dan aan de rand van de stad parkeerplaatsen worden gemaakt voor mensen die daarna met de bus naar het centrum kunnen reizen, werd er gezegd dat daarvoor nog uitvoerig onderzoek nodig is. Dit zou immers veel parkeerinkomsten in het centrum schelen.

Het had de coalitie ook gesierd, daar had de kracht moeten liggen, om te constateren dat er een prestatie is geleverd door 23.000 mensen die hebben gestemd. Het is flauw om te gaan roepen dat er 100.000 mensen bewust zijn thuisgebleven. Het had u gesierd als u had gezegd: we gaan met de voor- en tegenstanders rond de tafel zitten, we pakken er twee maatregelen uit waarover voor- én tegenstanders het eens zijn – het misbruik van de bezoekerskaart voor de tweede auto en het fiscaliseren van de boete – en dan pak je een miljoen. Vervolgens had je als coalitie moeten zeggen: we hebben nu zo veel klachten en bezwaren gehoord, ook van de voorstanders ...

De VOORZITTER: Een moment, mevrouw Van Loenen wil interrumperen.

Mevrouw VAN LOENEN: U zegt dat u het flauw vindt als er wordt gezegd dat er 100.000 mensen thuis zijn gebleven. Dat is toch gewoon een feit? U gaat nu voorbij aan die mensen die inderdaad bewust zijn thuisgebleven. Ik heb dat zelf gedaan, maar ken ook veel mensen in mijn omgeving die dat hebben gedaan. Wat is daar flauw aan?

De heer SMIT: Er zijn mensen bewust thuisgebleven, maar er zijn ook mensen thuisgebleven en er zijn mensen gefrustreerd thuisgebleven. Je moet echter niet gaan zeggen dat er 100.000 mensen bewust thuisgebleven.

Mevrouw VAN LOENEN: U zei net: ik vind het flauw als er wordt gezegd dat er 100.000 mensen zijn thuisgebleven. Dat is toch gewoon een feit?

De heer SMIT: Bewust zijn thuisgebleven!

Nogmaals, ik blijf het zeggen, u heeft als coalitie schade opgelopen door het badinerend gedrag. U had moeten zeggen: wij pakken die twee kernen eruit en pakken dat miljoen en over de rest gaan we om de tafel zitten, want er is voldoende om met voor- én tegenstanders over te discussiëren. Overigens, de voorstanders zijn eigenlijk ook geen voorstanders, maar dit was voorlopig het maximaal haalbare.

U gaat straks de modernisering van parkeerinkomsten nog een keer afhameren, u doet uw best, maar de schade heeft u opgelopen. U gaat dat volgend jaar voelen. Dat is voor mij misschien leuk, maar het is eigenlijk zonde en dom.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Mohr.

De heer MOHR: Voorzitter, dank u wel. Als vanavond een ding duidelijk wordt, is het wel dat je op verschillende manieren naar de uitslag van dit referendum kunt kijken. Als lokaal politicus zeg je dat de uitslag het eigen standpunt onderschrijft, of je nou voor of tegen de parkeerplannen bent. Als bureaucraat, iemand van regeltjes en procedures, zeg je dat niet aan de voorwaarden is voldaan en dat daarmee het referendum ongeldig is. Als cijferfetisjist zeg je dat bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 1645 stemmen goed waren voor een zetel, waarmee de uitslag van afgelopen woensdag goed was voor veertien zetels. Als D66'er zeg je dat de democratie niet domweg gaat over de wil van de meerderheid en dat alle stemmen tellen, behalve vanavond.

Ik zal u vertellen hoe ik naar de uitslag van dit referendum kijk. Ik neem u daarbij mee naar de laatste vijf minuten voor het slapengaan op woensdagavond. Een laatste blik op Facebook leerde mij toen dat meer dan 23.000 Haarlemmers een stem had uitgebracht en dat bijna 85% daarvan zich had verzet tegen de parkeerplannen. Meer dan 23.000 Haarlemmers kwamen en meer dan 20.000 Haarlemmers zeiden nee tegen de parkeerplannen. Ik dacht toen: Poeh! Poeh poeh! Dat is een helder signaal. Daar moeten we als politiek iets mee en dit kan niemand negeren, met welk argument dan ook. Deze uitslag vraagt wat mij betreft om een pas op de plaats, om een moment van reflectie over de betekenis van de parkeerplannen. De uitslag is ondanks alle mitsen en maren niet betekenisloos. Ook omdat ik ervan overtuigd ben dat als de coalitie dit referendum én de Haarlemmers een eerlijke kans had gegeven en de onafhankelijke adviezen van de referendumcommissie had opgevolgd, wij vandaag een compleet ander debat hadden gevoerd met elkaar. Ik hoor graag hoe de wethouder hiernaar kijkt.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Bloem.

De heer BLOEM: Voorzitter. Het nieuwe parkeerplan van het college heeft tot veel ophef geleid en veel discussie in de raad. Uiteindelijk wordt in deze gemeenteraad het voorstel van het college helemaal uit elkaar getrokken en veranderd. Bijna, met nadruk, alle slechte voorstellen worden eruit gehaald. Toch wordt door de meerderheid niet gekozen om de bezoekerskaart te behouden, de zo gewaardeerde bezoekerskaart. Toch wordt er gekozen om het uitbreiden van het gebied, waar iedereen zo bang voor is, makkelijker te maken. Toen maakte de SP een keuze. Wij pakten de winst die de bewoners hadden geboekt en stemden in met het voorbehoud dat wij natuurlijk geen voorstander zijn van het afschaffen van de bezoekerskaart en van ongebreidelde uitbreiding. Daarna gebeurde het volgende. Wethouder Sikkema voert met een pennenstreek in de Zwaardstraat toch betaald parkeren in. Wethouder Sikkema laat niets meer horen over de bezoekerskaart. 12.000 Haarlemmers

gaan tekeer tegen deze plannen en dwingen een referendum af. Dat is een moment van herbezinning. Waar de SP de strategie had om de strijd voor de bezoekerskaart erna te voeren, is nu de strijd hiervoor het beste tijdens het referendum gebleken. Dat was het moment om te knokken.

De heer SMIT: Kunt u ermee instemmen dat die 12.000 mensen allemaal misleid waren?

De heer BLOEM: In tegenstelling tot misschien sommige partijen heb ik vertrouwen in de democratie. Dit betekent dat je ook vertrouwd dat burgers foute van goede informatie kunnen onderscheiden. Daarom is dit referendum ook geen grapje. Ik ben echt teleurgesteld in de PvdA, die het op die manier uitdrukte. Een duur grapje, het was ook niet goedkoop, maar het is geen grapje. Dat is er overigens wel van gemaakt, door de datumkeuze en door het te framen als een VVD-stunt. De SP is niet naïef, natuurlijk, de VVD was hier een groot voorstander van. De SP heeft niet actief opgeroepen tot een referendum. De VVD krijgt het echter niet voor elkaar als er niet genoeg beweging in de samenleving is om dit te regelen. Hier werd overheen gestapt met de sabotage door deze datum te kiezen. De SP gelooft liever de analyse van de referendumcommissie daarin dan een houtje-touwtje-opiniestuk in het Haarlems Dagblad.

Het referendum is duidelijk, de uitkomst is duidelijk, er waren niet genoeg mensen. We kunnen alleen gissen waarom dit zo is gelopen. We kunnen niet in het hoofd kijken van mensen die niet zijn komen stemmen. We kunnen daarover geen mening vormen. Net zo min kunnen we iets zeggen over de reden waarom mensen tegen gestemd hebben. Ik kan zeggen dat ik denk dat mensen tegengestemd hebben om de bezoekerskaart te behouden, maar ik weet dat niet. Daar zullen we echter moeten komen. Wij hebben van tevoren gezegd dat we de uitkomst van het referendum ...

De VOORZITTER: Mevrouw Huysse.

Mevrouw HUYSSSE: Ja, ik ga het toch maar even vragen aan de heer Bloem. Volgens mij is het een van de moties geweest om te onderzoeken wat de bezoekersschijf in de huidige vorm op een andere manier zou kunnen zijn. U roept wel steeds dat de bezoekersschijf is afgeschaft, maar volgens mij klopt dat niet. U geeft hier geen juiste informatie.

De heer BLOEM: Wat u nu zegt, stond in een amendement dat ik heb geschreven, dat door de SP is ingediend en dat u niet heeft gesteund. Zo simpel is het.

Mevrouw HUYSSSE: Mijnheer Bloem, volgens mij is het gewoon een aangenomen zaak. De wethouder gaat ermee aan de slag.

De heer BLOEM: Ik hoor dat GroenLinks zich nu toch uitspreekt voor het behoud van de bezoekersschijf. Ik ben daar heel blij mee.

Vanaf 18.00 uur tot 18.20 uur pauze vanwege het vastlopen microfoonsysteem.

De VOORZITTER: Wij kunnen weer verder, voorzien van de technische ondersteuning die wij nodig hebben. Dank voor degenen die zich daarvoor hebben ingezet. We hervatten de vergadering. Het woord is aan de heer Bloem.

De heer BLOEM: Voorzitter, zoals ik net al tegen de burgemeester zei: als de mensen het willen zien, moeten ze vooral komen want op de techniek kunnen we niet rekenen.

Wat moeten wij nu doen met dit referendum? De SP heeft zich vooraf al gecommitteerd: het besluit moet in stemming komen. Ondanks het feit dat de opkomstdrempel niet is gehaald, volgen we de uitkomst en tegen is tegen. Ik snap dat er geen meerderheid voor is.

De VOORZITTER: Mevrouw Huysse.

Mevrouw HUYSSSE: Nu verrast u mij toch, want u was de vorige keer voor. Wat is er veranderd?

De heer BLOEM: GroenLinks kan niet zo goed luisteren naar de bevolking en kan ook niet zo goed luisteren naar de SP. Ik heb dat in het begin van mijn betoog uitgebreid uitgelegd.

De VOORZITTER: De heer Fritz heeft nog een paar seconden, die hij nu gaat gebruiken.

De heer FRITZ: Ik investeer ze graag in de SP. Mijnheer Bloem, u zei net terecht dat mensen slim genoeg zijn om onzin- van niet-onzininformatie te onderscheiden. Zou het waar kunnen zijn dat die 100.000 Haarlemmers die zijn thuisgebleven slim genoeg zijn om die afweging te maken?

De heer BLOEM: In tegenstelling tot de Partij van de Arbeid kan de SP niet kijken in de hoofden van de mensen om vast te stellen waarom ze wel of niet hebben gestemd en waarom ze voor of tegen hebben gestemd.

Wat de SP wel kan doen, is constateren. Wij hebben naar de cijfers gekeken. Bij elf stembureaus was de opkomst hoger dan 30%: Leidsevaart, Patrimonium, Garenkokerskwartier, Leidsebuurt, Indische buurt, Amsterdamsebuurt, Rozenprieel, Bomenbuurt en Houtkwartier. In deze buurten was gemiddeld meer dan 90% van de stemmers tegen. Bij deze bureaus is de opkomstdrempel gehaald én 90% was tegen. Dat kunnen wij toch niet negeren? De SP dient hierover een motie in.

Motie 4: Dit kunnen we toch niet negeren!

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 21 juli 2017, constaterende dat

- Er 11 stembureaus zijn die meer dan 30% opkomst hadden bij het referendum, liggende in de volgende buurten:
 - Leidsevaart
 - Patrimonium
 - Garenkokerskwartier
 - Leidsebuurt
 - Indische buurt
 - Amsterdamsebuurt
 - Rozenprieel
 - Bomenbuurt
 - Houtkwartier
- Gemiddeld meer dan 90% van de stemmers hier tegen stemde;

overwegende dat

het zonde is om niets te doen met de uitkomst van zo'n duur referendum;

draagt het college op om

- in deze buurten bijeenkomsten te organiseren om in te gaan op de bezwaren die breed leven tegen de plannen;

- de commissie Beheer de uitkomsten van deze bijeenkomsten ter bespreking voor te leggen;
- hierbij het aanbod van de SP om de zaalhuur hiervoor te betalen te overwegen, en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie van de SP

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er nog andere bijdragen aan dit debat? De heer Aynan.

De heer AYNAN: Voorzitter, dank u wel. Dank en waardering voor iedereen die een steentje heeft bijgedragen aan dit referendum, op welke manier dan ook. Een van de voorwaarden om een referendum te houden – dit staat ook heel duidelijk in de verordening – is dat het een onderwerp betreft dat de gehele stad aangaat. Gaan de parkeerplannen de gehele stad aan? Dat is een vraag die we ons toen gesteld hebben en waarmee we geworsteld hebben. We zijn toen door de referendumcommissie over de streep getrokken. Aan de uitslag te zien, is achteraf duidelijk dat het niet de gehele stad aangaat. De wijken waar de plannen geen betrekking op hebben, zijn thuisgebleven. De mensen uit de wijken die het wel betreffen, zijn in voldoende mate opgekomen, met percentages van ruim 40% en een enkele met 51%.

De VOORZITTER: De heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: U heeft het over wijken waar het niet over gaat. Dat is de misvatting waarover ik eerder al de SP wilde interrumpen. Er is een deskundige geweest die de wijkraden heeft bezocht en daar heeft gezegd: in de buitengebieden verandert er niets. Dat is echter niet waar. De mensen daar hebben gehoord dat er niets verandert en zijn thuisgebleven. Het is echter niet waar, want er verandert echt wel iets in de buitengebieden. Waarom wordt er immers voor 2018 398.000 euro aan inkomsten ingeboekt in die buitengebieden? Precies omdat daar de uitbreiding van het parkeren gaat plaatsvinden. De mensen zijn verkeerd geïnformeerd. Er gaat zeker iets veranderen in die buitengebieden.

De heer AYNAN: Dat is dan verkeerd ingeboekt. Voor een uitbreiding van het parkeergebied, dat staat duidelijk in de plannen, moet een meerderheid van de burgers voor zijn.

Kunnen we de uitslag zomaar naast ons neerleggen, nu het formeel ongeldig is? Nee. Juist omdat we zien dat de hoogste opkomstpercentages zijn bereikt in de wijken waarop de plannen betrekking hebben. De mensen uit deze wijken hebben in meerderheid tegengestemd, dat is helder. Moeten we de plannen dan aanpassen? Ik vind van niet om de volgende twee redenen. Ten eerste hebben we hier met z'n allen afgesproken dat de plannen niet in gewapend beton gegoten zijn. Als bij de invoering blijkt dat er aanpassingen nodig zijn, dan zullen we dat doen. Dat is wat we hier met elkaar keihard hebben afgesproken. Ten tweede en dat is nog belangrijker, hebben we hier de twee heetste hangijzers eruit gehaald. Als eerste de terechte angst van bewoners dat de parkeerdruk zal toenemen door vreemdparkeren mogelijk te maken. Wij hebben dit gemaximaliseerd tot een uur. Die maximalisatie zal ervoor zorgen dat vreemdparkerers de wijken niet zullen inrijden. Ik geloof daarin. Verder hebben we afgesproken dat de papieren bezoekersschijf gehandhaafd blijft tot er een gelijkwaardig alternatief is gevonden. Zolang dat niet is gebeurd, blijft de papieren bezoekersschijf gehandhaafd. Dit is keihard toegezegd en we hebben daar met z'n allen voorgestemd.

Dit waren de randvoorwaarden die we in december aan het college hebben meegegeven. Ik zal het college daar tijdens de uitvoering aan houden. Laten we als raad ook serieus zijn en geen dubbele signalen afgeven, zoals de heer De Groot net deed: kopjes koffie gaan drinken, gaan praten en luisteren; daarmee geef je een verkeerd signaal af. Alsof wij daarmee de plannen kunnen gaan aanpassen. Dat doen we niet. Laten we dat beeld niet oproepen. Het is zoals het is. De negentien maatregelen zijn hier voldragen, na een volwaardige participatie- en inspraakprocedure. Laten we niet doen alsof we weer de wijken ingaan om de plannen aan te passen. De plannen zijn al in december massaal bijgeschaafd door de tientallen moties en amendementen. In mijn elfjarige raadsperiode heb ik nog nooit zo'n grote bijgeschaafactie van de raad meegemaakt.

De VOORZITTER: De heer De Groot.

De heer DE GROOT: Mijnheer Aynan, ik vrees dat u mij verkeerd begrepen heeft en dat is altijd vervelend. Ik heb aangegeven dat ik twee dingen wil ophalen. Ik wil luisteren, omdat daaraan behoefte is getuige de communicatie die ik ontvangen heb. Verder wil ik graag bekijken hoe deze maatregelen landen. Ik heb specifiek aangegeven dat wat mij betreft dit besluit uitgevoerd kan worden. Ik vind het vervelend als u dat anders hebt begrepen.

De heer AYNAN: Als ik met mensen in gesprek ga, heb ik de neiging te verwachten dat dat tot iets moet leiden. Als ik als raadslid in gesprek ga, wekt dat een bepaalde verwachting op en dat moeten we niet willen.

De heer DE GROOT: Mijnheer Aynan, in dit raadsbesluit liggen negentien maatregelen voor. Een van de doelen die ik heb, is om te achterhalen waarom mensen tegengestemd hebben en met name om welke van de negentien maatregelen het daarbij gaat. Die vraag lijkt mij legitiem en zeer geschikt als uitgangspunt voor een gesprek.

De heer AYNAN: Dan heb ik expliciet de volgende vraag voor de heer De Groot: Als u wilt achterhalen waarom mensen tegengestemd hebben, moet u daarna toch iets met die informatie gaan doen? Wat gaat u daarmee doen?

De heer DE GROOT: Ik wil die informatie ophalen om te kunnen duiden wat we doen met de 23.000 mensen die afgelopen woensdag de moeite hebben genomen om naar het stembureau te gaan. Dat lijkt mij voldoende reden om in gesprek te gaan.

De heer AYNAN: Ik breng in reactie hierop toch even de constatering van de PvdA naar voren. Wilt u dan ook luisteren naar de 105.000 mensen die thuis zijn gebleven? Ik snap eerlijk gezegd niet wat u wilt gaan doen. Daar wil ik het voor vandaag bij laten.

De VOORZITTER: De heer Smit heeft nog een interruptie.

De heer SMIT: Ik richt me ook nog even tot de heer De Groot. "Iets met die 23.000 mensen gaan doen", dat zijn wel heel veel kopjes thee en suikerklontjes! Wat gaat u precies met hen doen? U gaat ze vertellen dat u achter de invoering van die negentien maatregelen staat, dat is duidelijk. Maar wat gaat u met die mensen doen? Gaat u in zaaltjes met ze praten of gaat u ze thuis opzoeken wellicht?

De heer DE GROOT: Het zal mij zeker niet lukken om ze alle 23.000 te spreken en dat is ook zeker niet mijn intentie. Wat ik wil bereiken – ik geloof dat ik dat in mijn betoog goed heb verwoord en als dat niet zo is overgekomen, vind ik dat jammer – is dat we iets doen

met het waardevolle middel dat een referendum is. Ik zou het zonde vinden als we daarmee niets doen.

De VOORZITTER: Ik zie dat er nu allerlei reacties komen. De heer Smit interrompeerde.

De heer SMIT: Het blijft mij onduidelijk wat u nu gaat doen. Luisteren, praten, beloven, niet-beloven; ik snap niet wat u gaat doen.

De heer DE GROOT: Ik ga vooral volksvertegenwoordiger zijn, mijnheer Smit.

De heer SMIT: Dus u bent de volksvertegenwoordiger van de 23.000 tegenstemmers? Sorry, van de 19.000 tegenstemmers. Bent u daar de volksvertegenwoordiger van, mijnheer De Groot.

De heer DE GROOT: Ik zie niet helemaal waar deze discussie toe leidt. Ik ben volksvertegenwoordiger van alle Haarlemmers in deze stad.

De heer SMIT: Dat gaat spannend worden.

De VOORZITTER: Dit roept meer interrupties op. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Ja, ik heb ook een vraag aan de heer De Groot. U spreekt steeds over "ik". Is het voor u een persoonlijke missie of is dit iets wat breed gedragen wordt in de fractie en gaat de hele fractie van D66 de wijken in om de mensen uit te leggen hoe het zit en om te luisteren naar hoe het volgens hen beter kan?

De heer DE GROOT: Ik weet zeker dat mijn hele fractie met regelmaat over dit onderwerp praat met mensen die zij in hun dagelijks leven in Haarlem tegenkomen. Inderdaad, er zit ook een persoonlijke interesse in. Ik wil graag iets doen met hetgeen we afgelopen woensdag hier hebben zien gebeuren.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Bloem.

De heer BLOEM: Voorzitter, volgens mij moeten we niet zo flauw doen. De heer De Groot wil graag met de bewoners in gesprek. De SP heeft een prachtige motie om dat goed en structureel aan te pakken en daar verwacht ik dus volle steun voor.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Aynan is klaar met zijn bijdrage en ik geef nu het woord aan de heer Hulster.

De heer HULSTER: Dank u wel, voorzitter. Parkeren is natuurlijk een heel belangrijk onderwerp. Bij een referendum hierover zou die 30% geen probleem moeten zijn. Dat is echter niet gelukt. Volgens ons is dat ook een uitslag. Het is wellicht verstandig om met mensen in gesprek te gaan. Wij vinden het vooral belangrijk dat de wethouder gaat kijken of het pakket aan maatregelen dat er nu komt, inderdaad het doel bereikt waarvoor het bedoeld is. Als dit niet het geval blijkt te zijn, lijkt het mij heel handig om hierover in gesprek te gaan. Wellicht kan het hieraan gekoppeld worden. Ik denk dat de motie van de SP heel sympathiek is. Het is heel goed om met mensen te praten, maar ik denk dat we nu eerst met dit pakket aan de slag kunnen om vervolgens te bekijken wat het oplevert.

De VOORZITTER: De heer Bloem.

De heer BLOEM: Ik constateer dat in de wijken waar de opkomst hoger was dan 30% – zij is gemiddeld 36% – door 90% is tegengestemd en dat u dat negeert. Dat is duidelijk.

De heer HULSTER: Laat ik in algemene zin zeggen: In Haarlem moeten mensen voor parkeren betalen en ik begrijp dat mensen daar niet blij mee zijn. Het is echter de enige manier waarop we met de schaarse ruimte in de stad kunnen omgaan. Het lijkt me voor de hand liggend dat als je aan mensen vraagt of ze het fijn vinden om voor het parkeren te betalen, ze daar nee op zeggen. Welke informatie denkt u er verder nog uit te halen, mijnheer Bloem?

De heer BLOEM: Ik voel hierin zo'n grote minachting voor die mensen. Het gaat om de slechte plannen en wat ze er slecht aan vinden. Er zijn ook bewoners die er door deze plannen financieel op vooruitgaan. Misschien is geld helemaal niet het hoofdthema. U gist en spreekt met dedain over deze mensen die tegen hebben gestemd, zonder dat u het gesprek op een goede manier wilt aangaan. Ik vind dat jammer.

De heer HULSTER: U heeft mijn woorden echt verkeerd begrepen, want dat is zeker niet de intentie van mijn woorden. Volgens mij is er een heel uitgebreide inspraakprocedure doorlopen waaraan veel mensen een bijdrage hebben geleverd. Er zijn nog steeds maatregelen die voor mensen echt vervelend zijn en ongewenste veranderingen opleveren. Ik denk dat het goed is om eerst te bekijken wat er gebeurt als de maatregelen zijn doorgevoerd en daarna pas in gesprek te gaan en te gaan bijsturen om de scherpe kantjes ervan af te halen. Dat is ook precies wat ik net heb betoogd.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik kijk nog even rond. Er zijn nog enkele mensen die het woord willen voeren. De heer Visser.

De heer VISSER (CU): Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie was tegen het referendum, maar ik kan het eigenlijk niet anders zeggen: het referendum was een doorslaand succes. Ik doel dan op de opkomst. Niet die van het referendum zelf, want die valt inderdaad tegen, maar de opkomst bij het station, waarover een razende reporter uit deze raad, de heer Wouter Rutten, heeft gerapporteerd. Dankzij een motie van de ChristenUnie was dit stembureau een uur eerder geopend. Er zijn inderdaad maar negentien mensen gekomen in dat uur, maar als je meeneemt dat in de vier uur erna er maar veertig mensen zijn geweest, is daarmee het bewijs geleverd dat het echt de moeite waard is geweest om het stembureau op het station een uur eerder te openen. Ik denk dat het bij de raadsverkiezingen flink druk kan gaan worden bij het station. Volgens mij moeten we hiermee doorgaan.

De ChristenUnie was het niet eens met alle maatregelen uit het pakket, maar alles overwegende en op basis van de vele aanpassingen die zijn doorgevoerd, hebben wij toch voorgestemd. Het was lastig, want mensen die niet wisten wat ze moesten stemmen, vonden altijd wel iets waar ze het niet mee eens zijn. Als ik kijk naar de uitslag en de signalen die wij hebben gekregen, herken ik mij wel in de woorden van de heer De Groot dat we verder in gesprek moeten met de tegenstemmers. Dit betekent wat de ChristenUnie betreft echter ook dat we echt moeten luisteren én bereid moeten zijn hier en daar nog wat puntjes op de i te zetten. Als wij als raad vinden dat wij puntjes op de i moeten zetten, want we hebben het college gevraagd om nog wat dingen uit te werken, vind ik dat we dat ook moeten beloven aan de bewoners die nu hun stem hebben uitgebracht. De ChristenUnie vindt dat het pakket moet worden uitgevoerd, maar dat hier ook het debat moet worden gevoerd over de vraag of hier en daar nog aanpassingen nodig zijn.

Van de uitslag heeft de SP al een mooie analyse gemaakt. Ik constateer dat de meeste voorstemmers uit de binnenstad komen: 40% voor en 60% tegen. Gezien de lage opkomst

denk ik dat we toch kunnen concluderen dat de maatregelen voor de binnenstad redelijk goed zijn gevallen. De wijken rondom de binnenstad zijn de enige wijken waar de opkomstdrempel is gehaald en in die wijken hebben mensen massaal tegengestemd. Wij zullen echt naar die wijken moeten gaan kijken en inderdaad ligt daar de bezoekersregeling gevoelig. Ik denk dat we daar in ieder geval naar moeten gaan kijken. De hoogste opkomst is geteld bij 't Trionk, Westergracht, de oudkatholieke kerk en de Fonteinkerk. Het is opvallend dat het bij twee kerken is geweest. Ik heb hele appgroepen gezien, ook uit mijn achterban, waarin de mensen zeiden tegen te gaan stemmen omdat de bezoekersregeling geen rekening houdt met maatschappelijke voorzieningen in de wijk, die al tientallen jaren ontmoetingsplekken zijn. Als je naar die ontmoetingsplekken wilt, mag je straks 's avonds maximaal een uur betaald parkeren. De bezoekersregeling is dan niet meer toegestaan. Er zijn al heel wat mensen die nu al carpoolen om daar te komen, maar dat straks niet meer kunnen. Misschien hebben we hier als raad wel een blinde vlek voor gehad. Ik heb daarom hierover een motie opgesteld.

Motie 5: Bezoekersregeling ontmoetingsplaatsen

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 21 juli 2017, overwegende dat

- er binnen zone C, de wijken rond het centrum, een aantal maatschappelijke voorzieningen zoals kerken gevestigd is zoals de Koningkerk en de Fonteinkerk;
- veel bezoekers en vrijwilligers van deze ontmoetingsplaatsen met de fiets komen maar een aantal bezoekers en vrijwilligers van activiteiten in deze ontmoetingsplaatsen afhankelijk is van de auto;
- betrokkenen nu gebruik kunnen maken van de bestaande bezoekersregeling door parkeerschijven te lenen van omwonenden en er hierdoor niet of nauwelijks parkeerkosten zijn voor het bezoek;
- betrokkenen hierbij vaak al efficiënt werken door gezamenlijk te carpoolen;
- de nieuwe bezoekersregeling uit het pakket Maatregelen Moderniseren Parkeren door de urenbeperking niet of nauwelijks meer kan worden ingezet voor deze ontmoetingsplaatsen;
- betaald parkeren met het voorgestelde tarief van 3,25 euro per uur voor deze doelgroep een disproportionele maatregel is gezien de frequentie van de bestaande activiteiten;
- hierdoor de continuïteit van de ontmoetingsactiviteiten die al tientallen jaren bestaan en die ook van veel betekenis zijn voor veel buurtbewoners in gevaar komt;
- bezoek van bestemmingen die volgens het bestemmingsplan bedoeld zijn als maatschappelijke voorziening een ander karakter heeft dan bezoek van woningen en hierdoor een ander parkeerbeleid gerechtvaardigd is;

verzoekt het college om

- bij de verdere uitwerking van maatregel 1 “Aanpassing bezoekersregeling zone C” in overleg met eigenaren van maatschappelijke voorzieningen die vanuit de historie een functie hebben als ontmoetingsplaats als maatwerk een collectieve bezoekersregeling uit te werken, of een ander passend alternatief, zodat (bezoek van) de bestaande activiteiten niet in gevaar komen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie van de ChristenUnie

De VOORZITTER: De heer Boer heeft een interruptie voor u.

21 juli 2017

20

De heer BOER: Mijnheer Visser, dit standpunt verbaast me van u. Niet zozeer dat u voor kerkgangsters opkomt, dat had ik wel van u verwacht, maar wel dat u stilstaat bij het feit dat die mensen opeens in de problemen komen. Zij zijn niet de enigen die in de problemen komen, alle Haarlemmers komen in de problemen door het afschaffen van de bezoekersschijf en de maximale parkeertijd van een uur. Daarvoor hebben we u tijdens de debatten hierover elke keer gewaarschuwd, maar u heeft toch voorgestemd. Heeft u daar, achteraf gezien, spijt van?

De heer VISSER (CU): Nee. U heeft van mij wel kritische geluiden kunnen horen over de bezoekersregeling. Het college heeft hiervoor inmiddels ook toezeggingen gedaan. Daarnaast gaan we nog een aantal zaken evalueren. Ik zeg alleen dat dit specifieke element niet in het debat aan de orde is geweest. Ik geef wel toe dat ik dat ook onvoldoende heb overzien. Ik merk wel dat ik juist daarover veel telefoontjes heb gehad. Er zijn zelfs mensen in de kop van Haarlem-Noord geweest die zijn opgeroepen door andere bewoners om tegen te stemmen vanwege dit punt. Als ik constateer dat de wijken met de hoogste opkomst de wijken zijn waarin ontmoetingsplekken zoals de kerken liggen, vind ik dat opmerkelijk. Ik merk de weerstand hiertegen in de signalen uit mijn omgeving en ik denk dat we bereid moeten zijn om hiernaar te gaan kijken en enkele puntjes op de i te zetten. Wij steunen het totaalpakket, want er is heel goed naar de participatie geluisterd, maar vinden dat naar sommige aspecten nog moet worden gekeken.

De heer BOER: Ik begrijp dat u de kerkgangsters graag wil bedienen, dat siert u, maar de VVD wil graag alle 20.000 mensen bedienen die tegen hebben gestemd. Het lijkt me dan meer zinvol dat u met een motie komt om ook die mensen te helpen.

De heer VISSER (CU): Ik heb de motie bewust breed geformuleerd; ik heb het over maatschappelijke voorzieningen en u weet precies wat volgens het bestemmingsplan een maatschappelijke voorziening is. Dat zijn precies die ontmoetingsplekken en de parkeerregeling biedt geen collectieve bezoekmogelijkheid. Als je bij iemand voor een verjaardag op bezoek gaat, is daar wel een regeling voor. Voor voorzieningen die wekelijks worden gebruikt, wordt in de parkeerregeling niet voorzien. De meeste bezoekers komen op de fiets, maar ik heb ook een voorbeeld gehoord van een 80-jarige vrouw die wekelijks mensen uit de gehele stad met de auto ophaalt om naar een sociale activiteit te gaan en die vrouw kan dat straks niet meer doen. Ik vind dat ernstig, want straks kunnen mensen bepaalde sociale voorzieningen in de stad die al tientallen jaren bestaan, niet meer bezoeken. Ik vind dat wij daar iets aan moeten doen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Voorzitter, HartvoorHaarlem denkt dat de samenleving blij mag zijn met mensen als Ton van der Voort en Paul Vonk, die zich belangeloos hebben ingezet om dit referendum voor elkaar te krijgen. Zij hebben hard gewerkt om 12.000 handtekeningen op te halen om het verzoek voor het referendum te kunnen indienen. Dit is in feite ook wat wij willen in de gemeenteraad. Hetzelfde geldt, wat wij gisteren meemaakten, voor de mensen van de Haarlemse bouwplannen, die het voor elkaar kregen om in een paar dagen mensen te activeren, omdat mensen passie hebben voor hun stad en daar iets voor willen doen. Vervolgens is de voorspelbare reactie, zoals we zowel gisteren als vandaag hier hebben meegemaakt, dat we met de mensen in gesprek moeten gaan om informatie op te halen en om het ze nog een keer uit te leggen. Ik denk dat die reactie uit de politiek op zaken die mensen werkelijk aangaan en waarover ze bewust een mening

hebben, heel erg slecht is. Mensen hebben hier schoon genoeg van. Ik zit er zelf niet op te wachten dat mensen met mij in gesprek gaan om het nog eens uit te leggen. Het is zeker jammer dat veel mensen thuis zijn gebleven. Ik ben een beetje geschokt dat mensen uit de gemeenteraad zeggen dat ze bewust thuis zijn gebleven – ik zie mevrouw Van Loenen knikken, want die vindt dit allemaal populistisch gelul natuurlijk waaraan ze niet mee hoeft te werken – ...

Mevrouw VAN LOENEN: Dat zijn uw woorden, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw VAN ZETTEN: Zeker, dat zijn inderdaad mijn woorden. Ik hoor u eigenlijk nooit wat zeggen. Ik ga verder. Ik ben een beetje geschokt dat mensen uit de gemeenteraad zeggen dat ze bewust thuis zijn gebleven, maar dan wel vinden dat mensen met een potlood verleid moeten worden om te gaan loten om over een gemakkelijk onderwerp te spreken. Dat is precies waar de spagaat zit. Over simpele dingetjes die ons niet kunnen raken, mogen mensen een mening hebben, want het bestuur gaat gewoon door. Over dingen die belangrijk zijn voor mensen, willen we echter liever niets horen.

De VOORZITTER: Dit is primair een discussie van de raad. Toch zijn er enkele directe vragen aan de portefeuillehouder gesteld. Ik stel voor dat die hierop kort reageert.

Wethouder SIKKEMA: Nadat ik u allen heb gehoord, merk ik dat er een duidelijke meerderheid is om expliciet te bevestigen – zoals de burgemeester dit tijdens de start van het debat zei – dat kan worden doorgegaan met de uitvoering van de maatregelen. Wij weten allemaal dat ze in samenspraak met de stad, via participatie en inspraak tot stand zijn gekomen. Ik voel me hiermee door u gesterkt om ermee door te gaan. Uiteraard hebben we daarbij ook oog voor de uitslagen in bepaalde wijken. De heer Aynan zei het heel netjes: Wij hebben in het debat ook met elkaar afgesproken dat wij in de uitvoering met elkaar gaan kijken hoe het gaat werken. Ook in de uitvoering zullen we heel goed moeten communiceren met de stad. Hoe en waar werkt het het beste? Waar wringt het en hoe kunnen we daar een en ander aanpassen? Verschillende mensen hebben hier een vraag over gesteld. Wij zullen dit zeker gaan doen in de wijken waar de pijn het grootste wordt geacht. Er is een vraag gesteld over de moties en amendementen. Na het reces kom ik zo snel mogelijk met een planning van de uitvoering van de verschillende maatregelen. Wij hebben dit even on hold gezet om het referendum af te wachten. Daarbij zal een overzicht worden gevoegd van de moties en amendement en hoe we daarmee om zullen gaan. Daarna zal de uitvoering van start gaan en dan komen er nog momenten om met elkaar inhoudelijk te discussiëren. De voorzitter gaf al aan dat dit nu niet het issue is, dus ik wil de moties die over de inhoud gaan dan behandelen en niet u. Ik denk dat de motie van de SP ...

De VOORZITTER: De heer Visser.

De heer VISSER (CU): Ik vind het curieus dat de wethouder hier bepaalt wat wij gaan behandelen. Verder denk ik dat de wethouder nu haast heeft, want het heeft de stad al veel geld gekost. Ik zou het waarderen als de wethouder wél op de motie ingaat en mogelijk zelfs overneemt, want dan hoeven we er niet eens over te stemmen, zodat de wethouder deze zomer al aan de slag kan gaan om nog wat puntjes op de i te zetten. Waarom moet het nu weer vertraagd worden?

Wethouder SIKKEMA: Laten ik het anders zeggen, de inhoudelijke discussie hebben wij uitvoerig gevoerd, er zijn veel moties en amendementen ingediend, die wij ook hebben besproken, en ik vind dat we nu na de uitkomst van het referendum moeten voortgaan met

de uitvoering. Als u wilt dat ik er nu iets over zeg, adviseer ik negatief over die moties. De motie van de SP vind ik van een andere orde. Zoals ik al heb aangegeven, blijven we in de uitvoering met elkaar in gesprek.

De VOORZITTER: De heer Mohr.

De heer MOHR: Ik geloof niet dat de wethouder naar de heer De Groot heeft geluisterd. De heer De Groot gaat in gesprek met 23.000 Haarlemmers en de uitkomst daarvan neemt hij mee terug naar de raad. Vervolgens moet de wethouder hier iets mee gaan doen. De wethouder kan dus helemaal niet aan de slag. Eerst wachten op de heer De Groot, dunkt mij.

Wethouder SIKKEMA: Ik heb begrepen dat hij dat de komende twee weken gaat doen. Ik ga nu eerst even met vakantie. Dus als ik terug ben, kan hij de resultaten met mij delen. Zonder gekheid, wij hebben een uitgebreid participatie- en inspraaktraject doorlopen om tot dit pakket te komen. In de uitvoering blijven we in contact. We communiceren erover, we monitoren hoe het verloopt en kunnen steeds kijken of er bijgestuurd moet worden.

De heer MOHR: U bevestigt daarmee toch het beeld dat door enkele collega's is opgeroepen. Het is een merkwaardige figuur. De heer De Groot gaat de stad in om te luisteren en wat hij ophaalt, moet hij in de prullenbak gooien want u kunt er niets mee.

Wethouder SIKKEMA: Dat zijn uw woorden.

De VOORZITTER: De heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Ik wil het even voor de heer De Groot opnemen. Er is ook een fractievoorzitter van GroenLinks die zei dat er heel veel plannen zijn waaraan nog geschaafd moet worden. Het is niet alleen een intelligent persoon van D66 die zegt dat er nog iets moet gebeuren. Er zitten zelfs intelligente mensen bij GroenLinks die zeggen dat er nog aan plannen geschaafd moet worden. Wat vindt u daarvan? Kan dat ook in de prullenbak?

Wethouder SIKKEMA: Zoals ik het heb geïnterpreteerd, bedoelde mevrouw Huysse dat er aangenomen moties en amendementen zijn die in de plannen verwerkt moeten worden. Dat zijn de punten waarvan ik net heb gezegd dat ik er na het reces op terug zal komen in de commissie Beheer, zodat we daarna voortvarend de uitvoering in gang kunnen zetten.

De VOORZITTER: Dank u wel. U bent nog niet helemaal klaar met de interrupties. De heer Smit.

De heer SMIT: Mevrouw de wethouder, de voor- en tegenstanders zijn het over een ding eens: De fiscalisering van de boetes én het verkeerd gebruiken van de bezoekerskaart voor de tweede auto zullen samen een miljoen euro opleveren. Gaat u die mensen ongelijk geven of gaat u constateren dat dit miljoen er is en dat alle andere maatregelen zorgen voor meer dan een miljoen aan inkomsten?

Wethouder SIKKEMA: We hebben met elkaar afgesproken dat we ook dat punt zullen monitoren. U doet nu of we de maatregelen alleen maar nemen om dat miljoen bij elkaar krijgen. Er waren vier kaders meegegeven, die ik nu niet zal herhalen omdat we nu niet de inhoudelijke discussie gaan voeren, maar ik vind het te glad om te zeggen dat we dit plan

uitvoeren om een miljoen bij elkaar te halen. Wij willen de leefbaarheid verbeteren en de lusten en lasten eerlijker verdelen, want we weten met z'n allen dat we een schaarsteprobleem hebben in onze stad met de vele wensen die wij hebben in relatie tot de beperkte ruimte die daarvoor beschikbaar is.

De heer SMIT: Mevrouw de wethouder, de coalitie heeft er samen met u aan getrokken om het referendum op 19 juli te organiseren om er vandaag over te kunnen praten. Het niet uitvoeren van het raadsbesluit kost 80.000 euro per maand. Ik heb die focus er niet op gelegd, dat heeft de coalitie samen met u gedaan.

Wethouder SIKKEMA: Tot slot heeft de heer Mohr gevraagd of we nu een andere discussie zouden hebben gevoerd als wij alle adviezen van de referendumcommissie hadden gevolgd. Dat weten we allemaal niet, want niemand kan in een glazen bol kijken. Het enige waarin we de referendumcommissie niet hebben gevolgd, is de datum. De raad heeft met elkaar besloten om het referendum op 19 juli te laten plaatsvinden. Ik zou die vraag vooral aan de overige raadsleden stellen, als ik de heer Smit was.

De heer SMIT: Dat is een beetje flauw, mevrouw de wethouder. Het is niet “u heeft ...”, maar “uw coalitie heeft ...”.

De VOORZITTER: Goed. De heer Mohr.

De heer MOHR: De wethouder heeft in het eerste debat op mijn vraag “Wat gaat u doen?” geantwoord: Ik leun lekker achterover. Nu vraag ik haar, gelet op de uitslag van afgelopen woensdag, of dat achterover leunen haar is bevallen.

Wethouder SIKKEMA: Het zijn uw woorden dat ik achterover ging leunen. U weet heel goed dat het college een besluit heeft genomen.

De heer MOHR: Ik heb die woorden niet in mijn mond genomen. Uw antwoord op mijn vraag wat u gaat doen, was: Ik leun lekker achterover. Ik heb geen rol. Dat zijn uw woorden, wethouder, niet de mijne.

Wethouder SIKKEMA: Ik heb toen gezegd dat het college met een voorstel is gekomen binnen de kaders die de raad het heeft meegegeven. De raad heeft daarover uitgebreid gedebatteerd en een meerderheid van de raad heeft besloten om dat voorstel uit te voeren. Daarna is er een referendumverzoek gekomen op basis van dit raadsbesluit. Ik vind ook dat de raad aan zet is. Vandaag heb ik de raad gehoord en ik concludeer dat wij verder kunnen met de parkeerplannen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Boer.

De heer BOER: Ik heb een interruptie. Ik denk dat de wethouder dan niet goed heeft geluisterd. Daar heeft ze helaas vaker last van. Een flink aantal partijen heeft hier duidelijk gezegd dat naar de 20.000 kiezers geluisterd moet worden die tegen deze plannen hebben gestemd. Wij willen weten wat er aan de hand is en dat willen wij meenemen in de uitrol van de plannen. U zegt nu alleen dat u doorgaat. Gaat u die 20.000 kiezers serieus nemen?

Wethouder SIKKEMA: U heeft niet naar mij geluisterd, mijnheer Boer. Ik heb geteld hoeveel partijen en hoeveel aanwezigen hebben gezegd dat ik met de plannen moet doorgaan. Daarnaast hebben verschillende partijen gezegd dat dat een meerderheid is. Wij

kunnen die conclusie trekken en ermee verder gaan. Daarnaast hebben mensen aangegeven beter te willen weten waarom mensen tegen hebben gestemd. Ik sluit me overigens aan bij de PvdA, die stelt dat we dan ook met 100.000 mensen moeten gaan praten die niet gestemd hebben. Dat wordt dan nogal wat. Wij hebben al geluisterd in de voorbereidingen hierop en wij blijven dat doen. Ik heb nog steeds gesprekken met mensen hierover en ik blijf naar mensen luisteren tijdens de uitvoering. Wij blijven het monitoren en waar nodig kunnen we bijschaven.

De VOORZITTER: Dank u wel. Nog een vraag, mijnheer Boer?

De heer BOER: Ja. Ik kan niet anders dan concluderen dat de wethouder wederom niet gaat luisteren, want in het gehele proces hebben de bewoners aangegeven dat ze geen betaald parkeren willen en dat van de bezoekersschijf moet worden afgebleven. Ik hoor nu gewoon dat de wethouder deze punten weer naast zich neerlegt en verder gaat. Ik vind dat jammer.

De VOORZITTER: De raad bepaalt hoe het verder moet en u hebt nog een gelegenheid om in tweede termijn iets te zeggen. Is die behoefte er? De heer Van den Raadt.

De heer VAN DEN RAADT: Voorzitter, voordat we begonnen vroeg u mij of ik geen moties wilde indienen, maar het mag kennelijk toch wel. Ik heb dan de tweede termijn tot mijn beschikking om dat te doen. Daarnaast heb ik nog een vraag aan de wethouder: Als u dat miljoen niet binnenhaalt, gaan dan de tarieven omhoog? Of gaat u dan andere maatregelen treffen om dat miljoen binnen te halen en welke maatregelen zijn dat?

Motie 1: Park + Ride samen met Bike en Ride

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 21 juli 2017, wetende dat

- er in de parkeerplannen ook gekeken gaat worden waar in Haarlem P+R-plekken gecreëerd kunnen worden;
- P+R-plekken meestal plekken zijn waar je je auto parkeert en overstapt op ander openbaar vervoer zoals een trein of bus;

mede wetende dat

- niet bij elke mogelijke locatie die geschikt zou zijn als P+R er ook direct goed openbaar vervoer in de buurt is;
- aanleggen van openbaar vervoer duur is en veel tijd kost;
- fietsen heel gezond is en CO2 neutraal;

draagt het college op om

- bij P+R-plekken, zeker waar geen openbaar vervoer is, te onderzoeken of bijvoorbeeld marktpartijen bereid zijn om daar Bike en Ride-plekken te maken, waar je dus je auto kunt parkeren om over te stappen op je eigen fiets of een huurfiets,

en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie Trots Haarlem

Motie 2: Parkeer in de hoogbouw

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 21 juli 2017, wetende dat

- de wens om ondergronds te gaan parkeren, zelfs nu Haarlem een oververhitte woningmarkt heeft, vaak niet zou kunnen omdat het te duur is;
 - auto's in de straat lelijk zijn en het hele parkeerbeleid wat nu voor ligt er deels op gebaseerd is de straten en wijken leefbaarder te maken door auto's uit het straatbeeld en zicht te krijgen;
- mede wetende dat
- in wereldsteden als bijvoorbeeld Hongkong het heel gebruikelijk is dat de onderste lagen van het flatgebouw gebruikt wordt als parkeergarage, waardoor auto's uit het straatbeeld verdwijnen;
 - het voordeel van deze manier van parkeren is dat als in de toekomst de wijze van mobiliteit verandert, de parkeerlagen uiteindelijk bij minder auto's weer gebruikt kunnen worden als bouwlaag om te wonen;
- draagt het college op om
- deze manier van bouwen, waarbij auto's niet onder de grond moeten en niet lelijk in het straatbeeld staan, te onderzoeken op toepasbaarheid in Haarlem en hier de raad over te informeren, zodat bij toekomstige bouwplannen deze combi van parkeren en wonen wellicht kan worden toegepast,
- en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie van Trots Haarlem

De VOORZITTER: De heer Van Driel

De heer VAN DRIEL: Voorzitter, ik heb de heer Van den Raadt geadviseerd deze moties te betrekken bij het bespreken van de nota over ondergronds parkeren. Ik stel hem voor de motie daarvoor te bewaren.

De heer VAN DEN RAADT: Dat is een goede suggestie, maar dan dien ik de motie daar óók in.

Motie 3: Duidelijkheid bij enquête voor reguleren parkeren

De gemeenteraad van Haarlem, in vergadering bijeen op 21 juli 2017, wetende dat

- Haarlemmers in de nieuwe parkeerplannen ook een enquête kunnen krijgen vanuit de gemeente of zij wel of niet gereguleerd parkeren willen in hun cluster;
- mede wetende dat
- in het verleden van communicatie tussen de gemeente en haar burgers soms bleek dat Haarlemmers de brief niet hadden ontvangen, niet hadden begrepen dat het belangrijk was of per ongeluk of opzettelijk hadden weggegooid;
 - bij het versturen van een enquête door de gemeente er een stap aan vooraf is gegaan namelijk dat Haarlemmers bij de gemeente hebben aangegeven gereguleerd parkeren in hun wijk, cluster te willen hebben;
- draagt het college op om
- bij het versturen van een brief met enquête hier heel duidelijk op te vermelden dat het belangrijke post is, de post ook te herhalen en een herinnering te sturen. En de stelregel te hanteren dat mensen die niet reageren ook geen interesse hebben in gereguleerd parkeren als zij na alle herinneringen niet reageren,
- en gaat over tot de orde van de dag.

Fractie van Trots Haarlem

21 juli 2017

De VOORZITTER: Dank u wel. Zijn er nog andere bijdragen in tweede termijn. Dat is niet het geval. Misschien kan de wethouder dan de vraag nog even kort beantwoorden?

Wethouder SIKKEMA: Ik blijf even bij mijn antwoord dat we inhoudelijke moties beter kunnen bespreken als we het hebben over de uitvoering. Daarbij vind ik enkele moties niet helemaal passen bij het onderwerp waar we nu met elkaar over spreken.

Wat betreft uw vraag over het miljoen meent uw buurman dat we veel meer gaan halen. Zoals al gezegd, gaan we dit monitoren en op het moment dat we of meer of minder opbrengsten zien dan we hadden verwacht, gaan we met elkaar de politieke discussie voeren over hoe we met dat feit zullen omgaan.

De VOORZITTER: Dank u wel. We zijn toe aan eventuele besluitvorming. U hebt allen de bijdragen gehoord. Aan het begin van de vergadering heb ik gezegd dat het mij goed lijkt om te kijken of deze tot een conclusie leiden die we formeel ter besluitvorming kunnen voorleggen. Ik wil dat graag nog even overwegen. Daarnaast liggen er nog enkele moties. Ik stel voor om kort te schorsen om me te beraden over hoe we deze vergadering kunnen afronden.

Schorsing van vijf minuten.

De VOORZITTER: Ik heb de verschillende fractie geconsulteerd en heb geconstateerd dat er verschillend wordt gedacht over de wenselijkheid om een expliciet besluit te nemen over de voortgang van de maatregelen waarover de raad op 15 december 2016 heeft besloten. Ik concludeer dat de meerderheid vindt dat op basis van de referendumverordening een heldere uitspraak kan worden gedaan. Als er geen expliciet besluit wordt genomen, treedt na deze vergadering het oorspronkelijke besluit weer in werking. Dit is tevens het voorstel wat ik nu doe. De heer Smit.

De heer SMIT: Voorzitter. Ik vind dat je het referendum de eer aan moet doen om het af te ronden en de Haarlemmers nadrukkelijk te laten zien dat je als meerderheid van de raad bekrachtigt wat op 15 december 2016 is besloten. Ik vind dat een fatsoenlijk signaal aan de Haarlemmers.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik begrijp hieruit dat u een ordevoorstel doet om wel tot expliciete besluitvorming over te gaan. Ik kijk of daarvoor voldoende steun is. Wie is voor dit voorstel? Dat zijn de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM, OPHaarlem, Trots Haarlem en de VVD. Dat is onvoldoende en daarmee is dit voorstel verworpen. Er komt geen expliciete besluitvorming op het onderwerp van het referendum. De referendumverordening geeft aan wat daarvan de consequentie is: het oorspronkelijke raadsbesluit van 15 december is daarmee weer van kracht. Ik stel dat hierbij vast. Verder zijn er vijf moties waarover besloten moet worden. Ze zijn alle toegelicht en voor zover er behoefte is, kan er een stemverklaring worden gegeven. Wie wenst een stemverklaring af te leggen. Ik zie als eerste de heer Smit.

De heer SMIT: Ik zal het kort houden, voorzitter. Motie 1 vind ik heel charmant: het kost wat inkomsten, maar het gaat om het groen en minder CO₂. Wij steunen deze motie. Motie 4 vind ik een voorbeeld van het meedenken van de SP over het praten met de Haarlemmers over de negentien maatregelen. Het is een ondersteuning voor de heer De Groot en daar staan wij achter. De andere moties gaan voor ons te snel en die hebben we niet kunnen bestuderen. Voor nu stemmen wij daartegen.

De heer FRITZ: Ook ik zal over alle moties tegelijkertijd een stemverklaring afleggen. Wij stemmen tegen alle moties. De inhoudelijke moties vinden wij nu niet aan de orde, want het gaat vandaag over de referendumuitslag. De inhoud van motie 4 is zo vanzelfsprekend dat de SP daar niet de zaalhuur voor hoeft te betalen. Wij zijn altijd met de stad in gesprek en gaan ervan uit dat het college dit ook doet.

De heer DE GROOT: Idem.

De heer VAN DRIEL: Idem.

Mevrouw HUYSSSE: Ik deel de gedachte dat het om moties gaat die tot de uitvoering behoren. Wij zijn inderdaad altijd in gesprek met de stad. Sommige moties lijken op GroenLinks-moties, maar we vinden dat hierover te zijner tijd in de uitvoering moet worden gesproken.

De heer BLOEM: Voorzitter, wij krijgen niet eens de kans om als politieke partij een uitspraak te doen over het referendum. Wij mogen er niet over stemmen. Ons democratisch recht om te stemmen over het voorliggende besluit is ons ontnomen. Wij betreuren dat ten zeerste. Ik zie dat er heel lacherig over wordt gedaan door de burgemeester. Ik hoop dat hij ...

De VOORZITTER: Dat heeft daar niets mee te maken, maar ik hoor wat u zegt en ik lach daar niet om.

De heer BLOEM: Ik hoop dat hij de meerderheid van 90% in de buurten waar de plannen betrekking op hebben, serieus zal nemen. Daar gaat onze motie over en daarover mag iets gezegd worden.

Voor de rest geldt: als het een inhoudelijk goed voorstel is, lezen we dat en steunen we dat of niet. Wij gaan ons niet achter procedures verschuilen.

De heer MOHR: Ik reageer op alle moties en op het referendum waarop we niet mogen reageren. De vlag gaat vanavond halfstok, want de coalitie en dit college heeft de participatiedemocratie vanavond ten grave gedragen. De coalitie met de participatie-evangelisten van D66 voorop negeert de stem en de zorg van 20.000 Haarlemmers. De stem van 20.000 Haarlemmers is in de voorbije dagen van zeer geringe betekenis gebleken voor deze coalitie. Dat is voor mij de misselijkmakende conclusie van het parkeerreferendum, een schaamteloze aanslag op alles waar deze coalitie voor zegt te staan. Ik steun daarom volmondig alle moties.

De heer VISSER (CU): Ik vind het jammer dat sommige zaken naar de uitvoeringsfase worden geschoven, want dan kan het zijn dat we eerst een verslechtering zien waarna pas een maatregel eventueel kan worden teruggedraaid zodat we weer verbetering krijgen. Als we nu al kunnen zien dat er kleine puntjes op de i moeten worden gezet, waarom doen we dat dan niet? Ik vind het jammer en zonde van de tijd.

De eerste twee moties van Trots Haarlem zullen wij steunen. Ze sluiten mooi aan bij het debat van gisteren. Ik vind het zo genereus van de SP dat ze zelfs geld willen besteden dat ik er steun aan verleen. Juist in de wijken rondom het centrum zitten echt problemen en we moeten kijken wat we daar kunnen verbeteren.

De heer VAN DEN RAADT: Wij gaan voor motie 1, 2 en 3 stemmen, nu en in de toekomst, want ze zijn altijd goed. Motie 4 is een heel goede motie. Er is echter een heel

eenvoudige verklaring voor de lage opkomst: de mensen in de buitenwijken zijn verkeerd geïnformeerd. Natuurlijk gaan we die motie van harte steunen. Voor de motie van de ChristenUnie is al een oplossing. Haarlem Shopper is van start gegaan en kan deze mensen precies brengen naar waar ze moeten zijn. Daarnaast kan al deze mensen worden aangeraden om volgende keer op een partij te stemmen die tegen de parkeerplannen is, Trots Haarlem bijvoorbeeld.

De heer BOER: De VVD is altijd duidelijk geweest over deze plannen: ze zijn slecht. We waren ertegen en zijn er nog steeds tegen. Wij voelen ons hierin nu gesteund door 20.000 Haarlemmers die ook hebben uitgesproken tegen te zijn.

Ik hoor de ChristenUnie en de SP zeggen dat er onderdelen in zitten die ze zich niet gerealiseerd hebben, waardoor ze nu ook tegen zijn. Ze zijn blijkbaar tot inkeer gekomen. We hebben ook de PvdA gehoord, die 20.000 Haarlemmers wegzet als een grapje en als een verkiezingsstunt. Ik vind dat jammer.

Er ligt een motie van de SP over luisteren. De coalitie zegt te luisteren, maar doet hier verder niets mee. Het lijkt mij uitstekend om toch nog eens een keer die mensen bij elkaar te hebben. Dat zullen wij dus steunen.

De heer AYNAN: In december hebben we het college duidelijke en strakke kaders meegegeven waarbinnen deze plannen uitgevoerd moeten worden. Monitoring, vinger aan de pols of hoe je het ook wilt noemen; dit betekent dat plannen moeten worden aangepast waar dit nodig is. Dit maakt alle moties overbodig. Ik zal de moties niet steunen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dat was het wat de stemverklaringen betreft. Dan gaan we over tot de stemming. Ik zal steeds per motie vragen wie ervoor is.

Voor motie 1 hebben gestemd de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM, de ChristenUnie, OPHaarlem, Trots Haarlem en de Actiepartij. Dat is onvoldoende en de motie is daarmee verworpen.

Voor motie 2 hebben gestemd de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM, de ChristenUnie, OPHaarlem en Trots Haarlem. Dat is onvoldoende en de motie is daarmee verworpen.

Voor motie 3 hebben gestemd de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM, en Trots Haarlem. Dat is onvoldoende en de motie is daarmee verworpen.

Voor motie 4 hebben gestemd de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM, de ChristenUnie, OPHaarlem, Trots Haarlem en de VVD. Dat is onvoldoende en de motie is daarmee verworpen.

Voor motie 5 hebben gestemd de fracties van de SP, HartvoorHaarlem, FM en de ChristenUnie. Dat is te weinig en de motie is daarmee verworpen.

4. NADERE BESLUITVORMING IN VERVOLG OP DE UITSLAG VAN HET REFERENDUM VAN 19 JULI 2017

Er is besloten om niet tot nadere besluitvorming over te gaan.

5. SLUITING

De VOORZITTER: Dames en heren, we zijn aan het einde van de vergadering gekomen. We zijn toe aan een periode van ontspanning. Ik wens u een heel goede vakantie en sluit de vergadering. [19:20 uur].

Aldus vastgesteld in de vergadering van (in te vullen door de griffie)

Griffier

Voorzitter